

Stockholmská radnice (Stadshuset) má poměrně zajímavou historii:

Stavba: byla postavena v letech 1911–1923 na ostrově Kungsholmen. Architektem byl Ragnar Östberg, představitel tzv. švédského národního romantismu – stylu, který spojuje tradiční severské prvky s moderní architekturou.

Základní kámen byl položen 23. června 1911, dokončení a slavnostní otevření proběhlo přesně o 12 let později, 23. června 1923, u příležitosti 400. výročí příjezdu Gustava Vasy do Stockholmu (událost, která vedla ke vzniku moderního Švédska).

Materiál: budova je zhotovena z více než 8 milionů červených cihel, inspirována italskými renesančními paláci, ale přetvořená v severském duchu.

Významné prostory:

Blå hallen (Modrá síň) původně měla být skutečně modrá, ale architekt se nakonec rozhodl ponechat syrové cihly.

Gyllene salen (Zlatý sál) – dokončen v roce 1923, mozaiky navrhl Einar Forseth, zobrazují švédské dějiny i legendy.

Role radnice: je sídlem městské rady Stockholmu, kde se pořádají oficiální ceremonie, svatby, přijímání státníků.

Nobelovy ceny: od roku 1930 se v Blå hallen koná slavnostní Nobel Bankett, tedy banket po předávání Nobelových cen (samotné předávání probíhá ve Stockholmské koncertní síni).

Věž: je vysoká 106 metrů a na vrcholu nese tři zlaté koruny – symbol Švédska.

Architektura a styl

Radnice byla navržena architektem Ragnar Östbergem a postavena mezi lety 1911-1923.

Styl budovy je Národně romantický (National Romantic), s prvky renesance a baroka, kombinací místních švédských motivů, materiálů a řemesla.

Inspirován italskou architekturou, zejména Benátkami – např. dvory (vnitřní i vnější), kolonády, velké schodiště podobné těm v benátských palácích.

Klíčové místnosti a dekorace

Blue Hall (Blå Hallen)

Je to hlavní banketní hala, kde se každoročně koná slavnostní banket ke udílení Nobelových cen.

Přestože se nazývá "Blue Hall" (Modrá hala), nikdy nebyla vyzdobena modrými obklady – původní plán modré mozaiky se zrušil, protože Östbergovi se víc líbil vzhled červených cihel, které se nechaly být viditelné.

Obsahuje varhany, jedny z největších ve Skandinávii, s více než 10 000 píšťalami.

Golden Hall (Gyllene Salen)

Nachází se nad Blue Hall. Je slavná pro svá zlatá mozaiková díla – více než 18 milionů skleněných a zlatých mozaikových dílků, které pokrývají stěny haly.

Mozaiky zobrazují motivy ze švédské historie a mytologie, například postavy, události či alegorie. Hlavní dominanta je Královna jezera Mälaren („Queen of Lake Mälaren“).

Rådsalen (Council Chamber)

Zasedací místnost městské rady, formální ale s výraznými prvky řemesla.

Strop místnosti je navržen tak, aby připomínal převrácenou loď (skandinávský / vikingský motiv) – což podtrhuje spojení s tradicí a kulturou.

Materiály a detaily

Budova je postavena z asi osmi milionů cihel, které dávají vnitřním prostorům typický teplý, červenohnědý odstín.

Moc zdobení – mozaiky, fresky, drobné sochy, dekorativní prvky reliéfů a sgrafit, textilie navržené umělci té doby.

Zlatá síň (Golden Hall / Gyllene Salen)

Na stěnách je přes ~18 milionů zlatých skleněných mozaikových dílků (kusů) – vytvořila je berlínská firma Puhl & Wagner pod vedením Gottfrieda Heinersdorffa.

Autor návrhu mozaik je Einar Forseth, který navrhl výzdobu „byzantským stylem“.

Hlavní motiv na severní stěně: Mälar Queen neboli „Královna jezera Mälaren“ – alegorie Stockholmu. Drží žezlo a korunu, a na klíně má zobrazení významných budov Stockholmu, např. Radnice, Palác, Velký kostel apod.

Jižní stěna: řada motivů z města – přístav, Katarina Hiss (výtahem), kostel Riddarholmen, Radnice sama, zámek Tre Kronor a jezdec svatý Erik na koni.

Aldo jedno zajímavé: hlava svatého Erika (zejména jeho portrét) není vidět ze sálu – kvůli konstrukční chybě skončila nad střechou sálu.

Modrá síň (Blue Hall / Blå Hallen)

Velká hala (1500 m², výška cca 22 m) s monumentálním schodištěm a balkonem/loggií.

Zdivo z červených cihel – původně bylo plánováno pokrytí modrými dlaždicemi či mozaikou, aby připomínalo modrou oblohu/apparence otevřeného nádvoří. Ale Östberg změnil názor, když viděl, jak světlo dopadá na červené cihly – tak se zdivo ponechalo. Název „Blue Hall“ však zůstal.

Schodiště: velké reprezentační, široké schody – navrženo tak, aby vstup hostů při slavnostech, např. Nobelově banketu, působil monumentálně.

Organ: ve Fine Blue Hall je umístěn velký varhanní nástroj – s více než 10 000 píšťalami (někdy se uvádí přes 10 000) – dekorativní i akustický prvek.

Další oblasti a dekorativní prvky

Rådsalen (sál městské rady) má strop inspirovaný vikingskou lodí – dřevěný strop připomínající převrácenou loď (hull) jako odkaz na nordickou tradici.

Princův salón / Prinsen Galleri: galerie/průchod, odkud jsou výhledy na jezero Mälaren a na město. Často dekorováno freskami – např. freska od prince Eugena.

Exteriér / okolí: Terrasy u jezera, sochy – např. sochy Carla Eldha: „Sången” (píseň) a „Dansen” (tanec), socha Engelbrekta Engelbrektssona, portréty významných kulturních postav Švédska ve fasádách či v zahradách.

Symbolika a význam

Výzdoba není jen dekorativní – slouží také jako vyprávění švédské historie a identity: alegorie, mytologické postavy, významné historické momenty. Zlatá síň je jako galerka příběhů: Stockholm jako Královna jezera Mälaren, kostely, přístav, symboly moci (žezla, koruny), kulturní kontinuita.

Mozaiky působí monumentálně, často v byzantském stylu, což dodává slavnostní, téměř sakrální atmosféru.

Zasedání stockholmské městské rady

(Kommunfullmäktige) probíhá v Rådsalen (radní síň) uvnitř Stockholmské radnice – je to formální, ale veřejně přístupné shromáždění.

Jak to funguje:

Počet členů: Rada má 101 zastupitelů, kteří jsou voleni každé čtyři roky při komunálních volbách (současně s parlamentními a regionálními volbami).

Prostor: Radní síň má charakteristický dřevěný strop ve tvaru převrácené lodi – symbol spojení s tradicí a lodní kulturou.

Zasedací uspořádání: Zastupitelé sedí v lavicích s mikrofony, vpředu je předsednictvo s předsedou rady. Na galerii mohou sedět hosté i veřejnost.

Průběh jednání:

1. Otevření – jednání zahajuje předseda městské rady (fullmäktiges ordförande).
2. Program – projednávají se předem oznámené body (rozpočet, územní plánování, školství, sociální služby, investice atd.).
3. Rozprava – radní se hlásí o slovo, vystupují k bodům, mohou předkládat pozměňovací návrhy.
4. Rozhodování – hlasuje se obvykle elektronicky (v minulosti zvednutím ruky), výsledky jsou veřejně zaznamenány.
5. Závěr – shrnutí přijatých rozhodnutí a uzavření schůze.

Zajímavosti:

Veřejnost má právo sledovat jednání přímo z galerie v Rådssalen nebo online (město Stockholm zajišťuje i přenosy).

Atmosféra je formální, ale často živá – protože jde o politické fórum, kde se střetávají různé strany.

Rada funguje jako „parlament města“ – stanovuje zásadní pravidla, rozpočet a cíle, zatímco konkrétní rozhodnutí v praxi provádí výbory a městská rada (kommunstyrelsen).